

Samosprávne kraje už 10 rokov súčasťou nášho života

Prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič prijal predsedov ôsmich samosprávnych krajov, medzi nimi i predsedu Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) Juraja Blanára, pri príležitosti výročia vzniku samostatnej Slovenskej republiky a zároveň uplynutia 10. rokov od vzniku krajských samospráv na Slovensku.

Stretnutie s hlavou štátu

Juraj Blanár (vľavo) odovzdáva deklaráciu prezidentovi SR. Uprostred predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš.

Súčasťou stretnutia krajských predstaviteľov s hlavou štátu bolo aj prednesenie textu Deklarácie samosprávnych krajov pri príležitosti 10. výročia ich vzniku.

Základy pre vznik ôsmich samosprávnych krajov v Slovenskej republike položil zákon č. 302, ktorý Národná rada SR prijala 4. júla 2001. Tento dokument, ktorému sa hovorí i krajská ústava preniesla správu verejných vecí do krajov s ich historickými regiónmi. Jej cieľom je priblížiť vykonávanie kompetencií, ktoré dovtedy vykonával štát, na úroveň krajov prostredníctvom volených zástupcov v priamych voľbách. Krajské samosprávy sú tak už 10 rokov súčasťou života občanov v rôznych oblastiach. „Už 10 rokov zveľadujeme školy, nemocnice, cesty II. a III. triedy, podporujeme

kultúru, rozvoj cestovného ruchu a sociálnej oblasti, a hoci je to úloha neľahká, zhostili sme sa jej svedomito pre občanov Žilinského kraja,“ skonštatoval i župan Juraj Blanár a dodal, že počas desaťročného obdobia sa vzťahy medzi štátom a samosprávnym krajom vylado-

vali. „V oblasti financovania je ešte veľa vecí, ktoré nie sú doladené. Aby sme mohli vykonávať všetky zákonom stanovené kompetencie, musíme mať na to dostatočné finančné prostriedky. Takže dialóg s vládou a parlamentom bude pokračovať tak, aby sme neurobili paradox-

ne, v čase desiateho výročia vzniku samosprávnych krajov, krok späť,“ nadviazal Juraj Blanár na poslednú stať deklarácie, kde predsedovia podnecujú ku konkrétnej spolupráci s ústavnými činiteľmi s cieľom napomôcť odstraňovaniu regionálnych rozdielov Slovenska.

Deklarácia samosprávnych krajov pri príležitosti 10. výročia ich vzniku

My, predsedovia samosprávnych krajov, pri príležitosti 10. výročia vzniku novodobej krajskej samosprávy, nadväzujúc na bohaté stáročné tradície komitátov, stolíc, žúp a krajov, s potešením deklaruujeme neustálu snahu o rozvoj všetkých krajov a našej Slovenskej republiky. Hoci sú náš štát a kraje v ňom vekom ešte relatívne mladé, starobylými duchovnými tradíciami, kultúrnym i prírod-

ným dedičstvom sú bohaté, perspektívne s mimoriadnym ľudským potenciálom v rámci celej Európy.

Ku významným kompetenciám, ktoré priniesla decentralizácia verejnej správy, pristupujeme zodpovedne a s plnou vážnosťou uvedomujúc si jedinečnosť obdobia, kedy je Slovenská republika členom rodiny európskych národov, a preto sa aj my hrdohlásime ku konštruktívnej

spolupráci s európskymi regiónmi, ktoré úplne prirodzene čoraz väčšmi nabierajú na dôležitosť a vážnosti.

Samosprávne kraje sa po prvom desaťročí svojej novovekej existencie stali neoddeliteľnou súčasťou spoločenského diania i každodenného života v jednotlivých regiónoch, mikroregiónoch, okresoch, mestách i obciach. Preto považujeme za dôležité aj pre budúcnosť zachovať minimál-

ne súčasnú mieru decentralizácie. Kraje ukázali svoju životaschopnosť, a efektívnosť vynaloženého úsilia a zdrojov pre blaho svojich obyvateľov.

My, predsedovia samosprávnych krajov, si dovoľujeme uvítať každú konkrétnu spoluprácu s ústavnými činiteľmi, ktorá napomôže odstraňovaniu regionálnych rozdielov a väčšej prosperite všetkých ôsmich krajov nášho krásneho Slovenska.

Žilinský kraj sa otvára turistom

Aj v tomto roku bude Žilinský samosprávny kraj súčasťou 18. ročníka prestížneho medzinárodného veľtrhu cestovného ruchu ITF Slovakia-tour Bratislava, aby sa prezentoval ako miesto hodné precestovania.

Kraj je na veľtrhu stálicou

Návštevníkov láka vďaka tradíciám a rôznorodým možnostiam trávenia dovolenky.

Počas trvania veľtrhu od 19. do 22. januára 2012 ponúkne žilinská krajská samospráva návštevníkom hodnotné informácie, zaujímavý program a sprostredkuje jedinečné zážitky z jeho návštevy.

Počas prvých dvoch dní sa účastníci veľtrhu stanú svedkami historického aktu uvedenia do šľachtického stavu kostýmovou šľachtickou družinou pod vedením Liptovského múzea z Ružomberka, aby priblížili atraktívnu históriu kraja. Družina na čele s palatínom Štefanom Illésházyom, niekdajším trenčianskym a liptovským županom, tiež

živo predstaviť povesti, dejiny a historické zaujímavosti hradov na území Žilinského kraja a ich významných majiteľov. Návštevníci veľtrhu v Bratislave sa tak dozvedia viac aj o hradoch. Stánok samosprávy ponúkne aj príjemné schladenie v spolupráci so spoločnosťou Kofola, a. s., rov-

nomenným, veľmi obľúbeným nápojom, vyrábaným práve v Žilinskom kraji. Pod jednou „strehou“ sa v stánku kraja odprezentujú aj klastre cestovného ruchu (Klaster Liptov, Turiec a Orava) a Oblastná organizácia Rajeková Dolina so zaujímavým sprievodným programom a súťažami. „Ži-

linský samosprávny kraj pravidelne využíva propagáciu svojich možností v Bratislave, opäť spolu s našimi klastrami. Je to dobrá príležitosť ako domácim a potenciálnym zahraničným návštevníkom ukázať bohatú ponuku cestovného ruchu v našom kraji,“ uviedol podpredseda ŽSK Jozef Štrba. Žilinský samosprávny kraj ponúkne priestor aj zahraničným partnerom – Sliezskemu vojvodstvu, poľskému mestu Zabrze a francúzskemu partnerovi Saint - Etienne tourismu.

Žilinský samosprávny kraj predstaví svoj potenciál popri destináciách ako Brazília, Cyprus, Česká republika, Čierna Hora, Dominikánska republika, Egypt, Grécko, Chorvátsko, Izrael, Jamajka, Japonsko, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko, Slovensko, Srbsko, Taliansko, Tunis a Turecko. Vôbec po prvýkrát sa na veľtrhu predstaví Namíbia.

Projekt YES radí absolventom škôl ako sa presadiť

Na Úrade Žilinského samosprávneho kraja sa uskutočnil seminár medzinárodného projektu YES - Podnikateľské vzdelávacie stratégie mladých.

Projekt výchovy k podnikaniu, do ktorého sa zapojila aj krajská samospráva, má podporiť mladých ľudí v samostatnej zárobkovej činnosti.

Žilinský samosprávny kraj je do realizácie projektu zapojený od januára 2010 spolu so Švédskom, Fínskom, Estónskom, Poľskom, Španielskom, Írskom a Spoločenstvom európskych regiónov. Seminára sa zúčastnili riaditelia stredných škôl, študenti i ľudia z oblasti podnikania. Cieľom projektu je prostredníctvom integrovania výchovy k podnikaniu do vzdelávacieho systému a učebných osnov stredných škôl zvýšiť európsku konkurencieschopnosť

a počet mladých podnikateľov. Príkladom v príprave študentov na podnikanie je Obchodná akadémia v Čadci. Okrem výučby cvičných firiem sa ako jediná škola v kraji zapája do európskeho projektu European Enterprise Business Game. „Vychovávame v našich školách šikovných remeselníkov, avšak po absolvovaní školy sú už iba nútení sa zamestnať. My chceme, aby si absolventi dokázali založiť vlastnú živnosť a vedeli viesť svoj vlastný biznis,“ povedala riaditeľka odboru školstva a športu ŽSK Dana Mažgútová.

Podnikanie je pre mnohých študentov cestou, ako neskončiť na úrade práce. V snahe presadiť sa im majú pomôcť práve skúsenosti a zručnosti, ktoré získajú na škole. A to nielen v odbornej činnosti, ale v komunikácii s úradmi, pri vybavovaní potrebnej administratívy i v oblasti marketingu.

Ambícia projektu

Podporiť absolventov škôl vo vlastnom podnikaní.

Posielajte svoje tipy na ocenených

Váš tip na oceneného športovca sa tiež počíta. Neváhajte a pošlite svoje návrhy na udelenie Ceny Fair Play predsedu Žilinského samosprávneho kraja za rok 2011.

Prihlásiť ich môžete v dvoch kategóriách: 1. Anкета o najférovejší čin športovca pri športových súťažiach 2. Anкета o najvýznamnejší prínos v oblasti športu.

Prvou cieľovou skupinou sú deti a mládež, ktorých činy na ihrisku i mimo neho sú príkladné a ich športové vystupovanie sa nesie v duchu Fair Play na všetkých športoviskách. Druhá anкета je zameraná na pedagogických pracovníkov škôl i športových trénerov, ktorí vychovávajú svojich zverencov v športovom duchu a učia ich športovej etike. „Udelenie ceny Fair Play je vyzdvihnutím športových činov a aktivít športovcov a pedagógov, ktorých si vážime. Touto cestou zviditeľnime ich kvality a spôsob myslenia, ktorý by mal byť inšpiráciou aj pre nás,“ uviedol predseda ŽSK Juraj Blanár.

Ak vo svojom okolí poznáte niekoho, kto by mal byť podľa vás ocenený, pošlite nám svoj návrh do 23. januára 2012 na adresu: Úrad Žilinského samosprávneho kraja, odbor

školy a športu, Komenského 48, 011 09 Žilina s označením „Cena Fair Play“ alebo e-mailom na adresu lubos.beresik@zask.sk. Informácie o navrhovaní nominantov na ocenenie nájdete aj na internetovej stránke ŽSK (www.regionzilina.sk) v sekcii aktuality.

Od roku 2007 bolo počas štyroch ročníkov Cenou Fair Play predsedu ŽSK ocenených 10 férových študentov – športovcov a 12 pedagógov. Minulý rok rezonovali mená záchraných z Tvrdosína. Študentky Spojenej školy Radoslava Janáková a Martina Gogoláková poskytli prvú pomoc zranenému snowboardistovi. Tomáša Tomečka zo Strednej odbornej školy dopravnej v Martine odmenili za húževnosť bojovať s vlastným hendikepom prostredníctvom športu. Tretí ročník súťaže bol doplnený Anketou o ľudský čin roka 2009, v ktorej ohodnotili i dve pracovníčky zo zariadenia sociálnych služieb v Tvrdosíne. Za obetavosť a prikladný prístup v športe ocenili Moniku Palarcovú z Obchodnej akadémie D.M. Janotu v Čadci a Jozefa Bajdicha zo Strednej lesníckej školy J. D. Matejovie v Liptovskom Hrádku. Fair Play športovcom roka 2007 stal Richard Vršanský, študent športového gymnázia na Rosinskej ceste v Žiline.

Text: Z. Muchová. Foto: archív ŽSK.